

การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเด็กในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน

นางสาวสุทธิดวรรณ ตัญญาพงศ์ปรัชญ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-392-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FRONT-PAGE COVERAGE OF CHILDREN IN
THAI DAILY NEWSPAPERS

Miss Suttiwan Tanyapongpruch

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Journalism

Department of Journalism

Graduate School

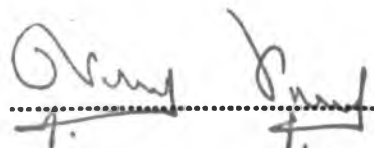
Chulalongkorn University

1997

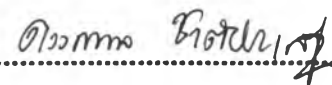
ISBN 974-638-392-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเด็กในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน
โดย นางสาวสุทธิดาวรรณ ตัญญาพงศ์ปรัชญ์
ภาควิชา วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จิตลักษณ์ แสงอุไร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุติววงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานคณะกรรมการ

(ดร.ควงกมลชาติประเสริฐ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์จิตลักษณ์ แสงอุไร)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียรเชยประทับ)

สุทธิวรรณ ตัญญาหงส์ปรีชญ์ : การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเด็กในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์
รายวัน (FRONT-PAGE COVERAGE OF CHILDREN IN THAI DAILY NEWSPAPERS)
รศ.รจิตลักษณ์ แสงอุไร , 139 หน้า , ISBN 974-638-392-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอข่าวเด็ก,
ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับเด็ก, การใช้ภาษาและภาพข่าวของข่าวเด็ก ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์
รายวันจำนวน 6 ชื่อฉบับได้แก่ นสพ.ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน สยามรัฐ แนวหน้า บ้านเมือง ตั้งแต่
วันที่ 1 ม.ค.ถึงวันที่ 31 ธ.ค.2539

จากการวิจัยพบว่า นโยบายการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่ง ส่งผลต่อปริมาณการนำเสนอข่าวเด็ก
โดยหนังสือพิมพ์ที่มีนโยบายเสนอข่าวการเมืองและและข่าวเศรษฐกิจในหน้าหนึ่ง จะเสนอข่าวเด็ก
ในปริมาณที่น้อยกว่า หนังสือพิมพ์ที่เน้นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

สำหรับประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับเด็ก พบว่า ทุกฉบับคัดเลือกข่าวโดยคำนึงถึงความรุนแรง
ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเด็ก หรือสภาพทุกข์ทรมานของเด็ก ซึ่งเป็นภาพที่สร้างความสะเทือนใจ
ให้กับผู้อ่าน มากกว่าการนำเสนอความรุนแรงของปัญหาที่เป็นภัยคุกคามเด็ก ด้านการใช้ภาษาและ
ภาพข่าวพบว่า หนังสือพิมพ์มักใช้คำหยาบคาย ในการเขียนหัวข่าวและความนำ ส่วนเนื้อข่าวมักจะ
ระบุชื่อ นามสกุล ของเด็กที่ตกเป็นข่าว และรายละเอียดของเหตุการณ์หรือสภาพร่างกายของเด็ก
ส่วนภาพข่าวนั้น หนังสือพิมพ์มักลงภาพศพ หรือใบหน้าของเด็กค่อนข้างชัดเจน

ด้านความคิดเห็นของผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน พบว่า ผู้อ่านส่วนใหญ่เห็นว่าหนังสือพิมพ์
นำเสนอข่าวเด็กไม่เหมาะสม ละเมิดต่อสิทธิเด็ก แต่พบว่า มีผู้อ่านเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีปฏิกิริยา
ต่อต้านต่อการนำเสนอข่าวเด็กที่ไม่เหมาะสม โดยการโทรศัพท์หรือส่งจดหมายไปตำหนิการกระทำ
ของหนังสือพิมพ์ ในขณะที่ผู้อ่านส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นเรื่องของหนังสือพิมพ์ที่จะต้องสร้างจิตสำนึก
กันเอง

ภาควิชาวารสารสนเทศ.....
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา2540.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C850472

KEY WORD:

MAJOR

JOURNALISM

CHILDREN'S PROBLEMS/POLICY/READERS' OPINION

SUTTIWAN TANYAPONGPRUCH : FRONT-PAGE COVERAGE OF
CHILDREN IN THAI DAILY NEWSPAPERS : ASSOC.PROF.RACHITLUK
SANG-URAI, 139pp. ISBN 974-638-392-2

The purpose of this research is to study and compare the volume of front-page coverage of children news, the problems and issues relating to children, the use of language including news (press) photos of children in six Thai daily newspapers: Thai Rath, Daily News, Matchon, Siam Rath, Ban Muang and Naew Na, from January 1st to December 31st 1996

It is found that the policy of news selection has a certain impact on the volume of children news reporting. That is, quality newspapers tend to cover less children news than popular newspapers

As regards the problems and issues relating to children, it is found that every newspaper selects news concentrating on the severity of incidents or suffering of the children involved in order to mentally move the readers, instead of focusing on the stringency of the problems persecute. In terms of the use of language and news photos, it is found that most newspapers use rude words in their headlines and leads. In the body of news itself, the names and family names of the children are almost always specified or revealed. Furthermore, the newspapers tend to publish photos of the corpse of child victims including their faces quite explicitly.

As far as the readers' opinions are concerned, it is found that most readers do not agree with the policy of front-page coverage of children of each newspaper, which strongly violate human right. At any rate, only a small number of them take action against improper news coverage of children. Most readers feel that it is the responsibility of each newspapers to indulge proper conscience upon themselves.

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....

สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์.....

ปีการศึกษา.....2540.....

ลายมือชื่อนิติ.....*ทศพร อธิษฐาน*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*สมชาย งาม*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากหลายฝ่ายที่ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนให้กำลังใจ ขอขอบพระคุณ รศ. รจิตลักษณ์ แสงอุไร อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. ดวงมลชาติประเสริฐ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รศ. ดร. เสถียร เขยประทับ กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะ แก้ไขและปรับปรุงจนวิทยานิพนธ์นี้แล้วเสร็จ

คำกล่าวที่ว่า “สิ่งทีวิเศษที่สุดที่มนุษย์พึงมีให้กันได้คือ การให้ออกาส” และผู้ที่มอบโอกาสให้ผู้เขียนได้ใช้เวลาว่างจากการทำงานมาเข้าเรียน เป็นบุคคลที่ผู้เขียนระลึกถึงพระคุณเสมอ คือ คุณสรายุธ วัชรพล หน.กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คุณพรศักดิ์ ธนพัฒน์พงศ์ อดีตหัวหน้าข่าวการศึกษา นสพ.ไทยรัฐ คุณสุทธีวรรณ ไสวแสนยากร หน.ข่าวการศึกษา นสพ.ไทยรัฐ เพื่อนร่วมงานทุกคนในแผนกข่าวการศึกษา นสพ.ไทยรัฐ เพื่อนๆนักข่าวประจำกระทรวงศึกษาธิการ พี่ๆที่กระทรวงศึกษาธิการ คุณกฤติกา นพรัตน์ ที่คอยลุนให้ผู้เขียนทำวิทยานิพนธ์นี้เสร็จเสียที รวมทั้งเจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดคณะนิติศาสตร์ เจ้าหน้าที่ธุรการภาควิชาสารสนเทศ หัวหน้าข่าวนางหนึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เติลินิวส์ มติชน สยามรัฐ แนวหน้า บ้านเมือง และทุกท่านที่ได้กรอกแบบสอบถามประกอบการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ๆน้องๆในครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจให้ทำงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุทธีวรรณ ตัญญาพงศ์ปรัชญ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1	บทนำ..... 1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1
	วัตถุประสงค์การวิจัย..... 6
	ปัญหาคำวิจัย..... 6
	ขอบเขตงานวิจัย..... 7
	นิยามศัพท์..... 8
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 10
	บทบาทหนังสือพิมพ์กับการรายงานข่าวเด็ก..... 10
	หนังสือพิมพ์ในฐานะ Gatekeeper ในการรายงานข่าวเด็ก..... 11
	แนวคิดเกี่ยวกับการรายงานข่าวเด็ก..... 15
3	ระเบียบวิธีวิจัย..... 19
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 19
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล..... 21
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 21
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 24
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 27

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์.....	28
ส่วนที่ 1 ชาวเด็กในรอบปี 2539 และการให้ความสำคัญ กับประเด็นปัญหาของเด็กของหนังสือพิมพ์รายวัน.....	28
ส่วนที่ 2 การนำเสนอข่าวเด็กของหนังสือพิมพ์รายวัน	30
ส่วนที่ 3 กระบวนการคัดเลือกข่าวและปัจจัยในการคัดเลือกข่าวเด็ก ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน 6 ชื่อฉบับ.....	33
ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นของผู้อ่านต่อการนำเสนอข่าวเด็ก.....	47
5 สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	54
อภิปรายผล.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	63
รายการอ้างอิง.....	65
ภาคผนวก.....	68
ประวัติผู้เขียน.....	139

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแสดงวันที่ในการสุ่มตัวอย่างหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับที่ใช้ในการวิจัย.....	20
2	ตารางแสดงจำนวนข่าวที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่นำเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ 6 ชื่อฉบับ.....	29
3	ตารางแสดงผลการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับเด็กในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันในแต่ละประเด็น.....	30
4	ตารางแสดงการนำเสนอข่าวเด็กแยกตามโครงสร้างข่าว.....	31
5	ตารางแสดงผลความคิดเห็นของผู้อ่านต่อการนำเสนอข่าวเด็กแบบสอบถามชุดที่หนึ่ง.....	48
6	ตารางแสดงผลความคิดเห็นของผู้อ่านต่อการนำเสนอข่าวเด็กแบบสอบถามชุดที่สอง.....	50
7	ตารางแสดงผลความคิดเห็นของผู้อ่านต่อการละเมิดสิทธิเด็กของหนังสือพิมพ์รายวันและการติดตามข่าวสารของผู้อ่าน.....	52
8	ตารางแสดงข้อเสนอแนะของผู้อ่านในการทำให้หนังสือพิมพ์ระมัดระวังการนำเสนอข่าวเด็ก.....	53